

Методика організації книжкових

виставок у шкільній бібліотеці

Книжкова виставка як форма бібліотечної роботи – наочна і орієнтована на інформування читачів про зміст фонду, нові надходження, рекламу окремих видань.

Основні правила, які необхідно пам'ятати при оформленні виставок:

- книжкові виставки не повинні зливатися з навколишньою обстановкою ;
- виставка має включати ряд декоративних елементів для фокусування уваги читачів;
- ілюстрація має образно розповідати про головні особливості книг;
- кольорові ілюстрації вдвічі «активніші», ніж чорно-білі;
- ілюстрації, захащені деталями, фотографії масових сцен сприймаються гірше, ніж ті, на яких зображені одна або дві людини;
- непарне число об'єктів у композиції сприймається краще, ніж парне;
- асиметричні композиції активніше впливають на глядача, ніж симетричні; перші – динамічні, другі – спокійні, статичні;
- горизонтальні лінії, як правило, асоціюються із спокоєм та відпочинком, вертикальні лінії викликають асоціації руху, пересування у просторі;
- найчастіше привертають увагу елементи нові, несподівані, незнайомі;
- краще сприймається інформація у верхній частині композиції та експонати, розміщені поруч.

При підготовці виставок необхідно враховувати загальні вимоги:

- комплексність, залучення матеріалів з різних розділів фонду;
- ретельний, з допомогою посібників рекомендаційної бібліографії, відбір літератури, показ на виставках кращих книг;
- використання періодики, рекомендація статей і рецензій з газет та журналів, кіно фотодокументів;
- урахування інтересів, особливостей сприймання різних категорій читачів (дорослих, юнацтва, дітей);
- оперативне інформування читачів про організацію книжкових виставок в бібліотеці (оформлення тематичних планів виставок, доведення до читачів часу і місця їх функціонування, використання для цього засобів масової інформації);
- періодичне вивчення ефективності книжкових виставок: аналіз відгуків читачів шляхом розповсюдження серед них відповідних анкет, вивчення читацького попиту.

Процес підготовки і організації книжкової виставки можна розділити на декілька етапів, кожен із яких включає цілий комплекс відповідних заходів:

1. Вибір і попереднє ознайомлення з темою.
2. Пошук і ознайомлення з методичними рекомендаціями, бібліографічними покажчиками по темі.
3. Пошук і підбір літератури по каталогах і картотеках.
4. Підбір літератури в фондах і ознайомлення з нею.
5. Групування літератури.
6. Визначення структури виставки.
7. Визначення назв розділів, заголовку, підбір цитат, ілюстрацій, предметного середовища.
8. Оформлення виставки.
9. Реклама (презентація виставки).
10. Докомплектування виставки.

Книжкова виставка— комплекс спеціально відібраних і систематизованих документів, розташованих таким чином, щоб викликати увагу читачів, зацікавити чи задовольнити існуючий інтерес чи інформаційну потребу.

Послідовність оформлення виставки:

1. Визначити тему і читацьке призначення.
2. Скласти тематико-експозиційний план.
3. Відібрати ілюстративні матеріали.
4. Підібрати шрифти, визначити техніку їх виготовлення, кольорову гаму.

Виставка-гра

На цій виставці складовою частиною являються елементи будь-якої гри, тематично зумовленої рекомендаційною літературою. Наприклад, „Відгадай, з яких ми книг”.

Виставка-вікторина

Виставка стимулює пізнавальну активність дітей у процесі читання. Відповіді на запитання, оформлені письмово, читач шукає в літературі, яка експонується на виставці.

Виставка-словник

Організовується з метою пояснення нових термінів, понять.

Жива виставка

Експонуються не тільки книги, статті з журналів і газет, ілюстративні матеріали, а й живі істоти, наприклад, морська свинка, рибки в акваріумі.

Виставка-знайомство

Організовується для того, щоб познайомити читачів з цікавою людиною (місцевий діяч, письменник).

Виставка-запитання

На виставці розміщуються тексти запитань і книги, періодичні видання, де можна знайти відповіді на ці запитання.

Виставка-ситуація

Читачам рекомендується самим поставити книги на виставку: „Цю книгу я візьму з собою у космічну подорож”, „Цю книгу я візьму з собою в похід”.

Виставка-відгук

Складається із відгуків про книги: „Прочитай, зацікав, порадь”.

Виставка одного портрета

Обов’язкова наявність портрета чи репродукції, і літератури про цю людину.

Виставка-диспут

Диспут між читачами – підлітками з метою розкриття проблем соціального розвитку підлітків, надання допомоги в їх духовному становленні. Бажана книга відгуків „Ровеснику, дай відповідь ровеснику”.

Виставка – бенефіс читача

Наприклад, „Кращий читач року”. Обов’язкові елементи: формуляр читача, фотографія, аналіз читання.

Виставка-ребус

Супроводжується плакатом з ребусом „Попробуй відгадай”...

Виставка-гербарій

Обов’язкова наявність гербарію, книг, періодичних видань про ці рослини. Наприклад, „Лікарські рослини Овруцького району”.

Виставка-кросворд

Визначаємо тему виставки, підбираємо кросворд по даній темі і літературу, де можна знайти відповіді на запитання кросворду.

Виставка-імена

Бажано щоб це був цикл виставок „Олександр”, „Ганна”, „Володимир”. Їх мета – познайомити читачів з історичними особистостями, які мають ці імена. Ці виставки бажано організовувати до ювілейних дат.

КНИЖКОВІ ВИСТАВКИ З ПИТАНЬ МОВИ

«Доля мови – доля народу»

«Апостоли рідної мови»

«Плекатимеш мову – цвістимуть слова»

«Мовні перлини для кожної дитини»

«Якого кольору слова?»

« Буква до букви – і виникло слово»

« Беру тебе, як скарб, в пісенній вроді з джерел, що не міліють у народі»

З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

«Здоровий дух дає здорове тіло»

« Гіркі плоди солодкого життя»

« Ні наркотикам та алкоголю»

« Любов романтична, а хвороба – ні!» (про СНІД)

«Шкідливі звички – шлях у безодню»

« Лікує природа»

« Ліки навколо нас»

« Здоров'я не все, але без нього все – ніщо»

З ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ

«На розпеченім серці реактора»

« В долонях всесвіту – Земля»

« Чорна трагедія на кольоровій землі»

« Природи неповторну красу я серцем, словом, пензлем захищу»

« Нам з Землею разом жити»

« Чорнобиль – це хрест України»

« Гріх непростимий: Чорнобиль»

З ПРОБЛЕМ СІМ'Ї

«Духовний храм людини: сім'я, родина, рід»

«Підліток і сім'я: взаємовідносини»

«Батьки і діти: одвічне коло»

«На теми виховання»

«Батько і мати – два сонця гарячі»

«Рідний дім залишається в серці, як далеко від нього не йди»

«Батьки збагачуються тим, що віддають дітям»

« Якби молодість знала...»

КУЛЬТУРА ЖИТТЯ У СУСПІЛЬСТВІ

«Людина серед людей»

« Ти людина і тим неповторна, тож брудним не сміти почуттям»

« Ази народного етикету»

« Бережи одержу знову, а здоров'я змолоду»

« Де врода, там і сила»

«Повага до людей є повагою до самого себе»

«Нехай людина добро приносить, бо світ навколо любові просить»

« Хай оживає істина стара: людина починається з добра»

З ПИТАНЬ ДУХОВНОСТІ

«...Камінь не стане храмом, поки його не зведемо ми»

« Віра зцілить ваші душі»

« Читаємо Біблію»

«З Різдвом Христовим, Україно»

ЛЮДИНА І ЗАКОН

« Конституцію вивчаємо, пам'ятаємо, поважаємо»

« Є право – значить є надія»

« У зернині сучасного – урожай майбутнього»

« Знання і повага прав людини – шлях до взаєморозуміння»

« Закон і молодь»

«Хай веселі будуть діти»

«Хай щасливим буде люд»

«Закон захищає дитинство»

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

«Батьки і діти Перемоги»

«Немеркнуче світло Великого Подвигу»

«Сповідь солдатських сердець»

«Хлопчаки сорок першого року»

«Між життям і безсмертям мости»

«Скільки гроз і боїв пронеслось»

«У граніті, у бронзі, у серцях»

«Україна в полум'ї війни»

«Нарешті знищена війна весняним громом Перемоги»

«Партизанськими стежками»

«Уклін живим – загиблим слава»

«Із книжок про війну, про бої ми читаємо»

« У вічній пам'яті народній не закінчилася війна

«Хто за свободу вийшов проти смерті, тому немає смерті на землі»

«Зорять з граніту вічні солдати, болями їхніми пам'ять жива»

« Пам'ять серця, пам'ять сивини. Пам'ять тих, хто не прийшов з війни»

«Ріка нашої пам'яті»

ХОБІ

«І зігрівати свій дім, і доглядати свій сад»

«І хліб на вишиванім рушнику»

«»Вишивальний світ»

«Квіти поруч нас»

«Тихе полювання»

«Секрети сучасної господині»

«Мистецтво, народжене вогнем»

«Чого шука в житті душа жива»

ВИСТАВКИ – ПОРАДИ

«Візьми поради для розради»

«На всі випадки життя. Корисні поради від А до Я»

«Книги – 03»

«Книга вчить, як на світі жить»

ПРИСВЯЧЕНІ ПОЛІТИЧНИМ ПОДІЯМ

«Могутні масиви народного духу і сил» (до Дня Незалежності України)

«Факти – Події – Оцінки»

«Соборність України: від ідеї до сьогодення»

«Європи спільний дім»

«Європейський вибір України: Людина. Право. Суспільство»

«День народження держави»

ВИСТАВКА З МИСТЕЦТВА

«Шепіт вітру, підслуханий пензлем»

«Любов, оспівана в піснях»

«Краса – то найглибша криниця, з неї століття черпають життя»

«Серед земної краси»

«Життя і правди кадри» (про кінематограф)

«Колір і музика; слово і пісня»

«Рушники сміються і тужать хрещатим барвінком»

«Руками створена краса»

«Легка крилатість пензля і різця»

«Святий дух краси»

